

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ, ОКТОВРІЙ 1867.

БРОЙ 10.

ДОКАЗАТЕЛСТВО НА ХРИСТИЯНСТВОТО.

ВЪТЪРЪШНО ДОКАЗАТЕЛСТВО

Часть третя.

И тъй кратко очертаны-тъ тука подсъщанія съ достословно доказателство на това че Евангелие-то не е произлязло нито можаше да произлязе отъ чловѣцы, и слѣдователно че е произлязло отъ Бога. И тѣзи вътрѣшни доказателства сж най малка-та часть отъ онѣзи които ты отъ самосебе си можешъ испослѣ да направшиш. и нито сж избранны като по главны и по убѣдителны. но като най скратены. А слѣдъ това, кога-то ся улучшатъ критическы-тъ ти силы. ще почувствувашь че описанный-тъ въ Новый-тъ Завѣтъ характеръ на Спасаша нашего (както по горѣ подеѣтихъ) е най голѣмо-то отъ доказателства-та още и най убѣдително-то и най привлѣкательно-то доказателство на истинство-то на религиѣ-тъ му. Но това трѣба повече да го почувствува нѣкой а не да го опише, а почувствувалъ го бы и ты, споредъ колкото искрено желаешъ да образувашъ характер-тъ си по даденый-тъ най чистъ и най точенъ образъ.

И наистинж колкото повече изучавашь за чловѣческии родъ и за Евангелие-то,

и колкото ся занимавашъ въ прочитаніе на древни и новы книги, а най вече на Свято-то Писаніе, съ желаніе да научишь истинно-то и да правишь право-то, ще съгледувашь толкозь повече (както по горѣ ся каза) колкото е невѣроятно да е произлязла християнска-та религиа отъ чловѣка. и колкото е способна тя за ищѣленіе на недостаткы-тъ въ чловѣка и за улучшеніе на неговж-тъ природж.

И тъй като възможешъ да разберешъ силж-тъ на вътрѣшно-то доказателство за истинство-то на християнскж-тъ религиѣ ще видишь още че, ако и да е то най добро-то като за насъ. много пъти не ни служи и за другы-тъ. Една голѣма часть отъ този видъ доказателства прилѣга повече за уякненіе на духъ-тъ на вѣрныи-тъ, а не да убѣди невѣрныи-тъ. Защото высота-та на християнскж-тъ религиѣ ся открыва само отъ собственъ опытъ. и искрении-тъ вѣрни пригледуватъ въ неж крайнж мудростъ и чистотж и благородство на характеръ, които не разбира нѣкой съвършено, нито гы приима ако не стане по единж по голѣмж часть такъвъ какъвто християнска-та религиа е способна да го направи — ако не земе такъвъ характеръ какъвто Евангелие то не намѣрва въ чловѣка, но образува въ него.

И това ся вижда да е християнско-то онова *опытваніе* което Апостоли-тъ —

а най вече св. Юанъ и св. Павелъ — многожды докарать като доказателство, разумѣва ся не за невѣрны-тъ които нѣмавъ опытъ въ неѣхъ, но къмъ тѣзи които сѣ приели духъ-тъ на основлен-то. “Самъ той Духъ, казва апостолъ П-вель. (Рим. 8; 16) свидѣтельствува наедно съ нашия духъ че нѣй смы чада Божии.”

И вижда се наистинѣ като прѣд прѣдѣле о щого еловѣческа-та совѣсть да носи свидѣтельство не само *противъ зло-то* но още и *за право-то*. За това и Християнинъ-тъ който непрѣтатно ся старает да съобрази себе си съредъ Евангеліе то, гледа че религиозны-тъ му позинія ставать по доказателствы, а той отъ день на день ся улучшава; зема отъ това опытно доказателство което подтвърдява другы-тъ доказателства на истинство-то на религиѣ-тъ му. А совѣсть-та му тогазы свидѣтельствува че дѣйстви-телно ся управлява и ся раководи отъ Христовый духъ, и така ся испѣния (как-то св. Павелъ казува, Рим. 15; 13.) съсъ всякъ радость и миръ въ вѣрованіе-то си.

И това е още другъ видъ доказателство за християнина който става по силень споредъ колкото той расте въ благодать-тъ и въ познание-то на Господа и Спаса нашего. Но това отъ собственно-то ни опытуваніе доказателство е способно, како ся рече по горѣ, не токмо за обращение-то на невѣрны-тъ колкото за утвърженіе на християнина, защото никой другъ не може да почувствува или съвършено да разбере и да го оцѣни.

Съ евангелскый животъ на истинный християнинъ ся чудять още и сами-тъ невѣрници. И това ся вижда че много послужи въ първы-тъ години за обращеніе-то на мнозина отъ тѣхъ (1 Пет. 11; 12). И твоя длъжность е да докараш на умъ-тъ на оцѣзи съ които живѣешь наедно отъ голѣмъ-тъ нравственность на християнство-то тойзи видъ свидѣтельство, не само съ говораніе, но и съ настрояваніе на живота си по него. “Така да просвѣтите ваша-та видѣлина прѣдъ челоуѣцы-тъ, за да видять добры-тъ ваши дѣла, и да прославять Отца вашего кой-то е на небеса.” (Мат. 5; 16.), но да не мните че мже нѣкой да почувствува всичкы-тъ силъ на този видъ вътрѣшно доказателство на християнство-то, ако не

вѣрува искренно въ него. Невъзможно е наистинѣ да дадемъ чисто описаніе на вътрѣшнъ-тъ часть на единъ добръ направенъ и хубавъ къщъ на тогось що сѣди извъль и не е вѣлѣвалъ никога въ такъвъ къщъ, но е живѣль въ ватѣръ, както Бедуини-тъ или въ престаъ и сиромашкы колибъ. Но можень отъ въшны-тъ да му покажешь много нѣща што да го докараш въ пожеланіе да поиска да вѣлзе, и тогазы ще бѣде въ състояніе да сѣди постепенно отъ само себе си. А чрѣзъ навыкновеніе-то на чистотъ-тъ, на редъ-тъ и на спретность-тъ които безъ друго ще придобые тойзи който живѣе въ такъвъ домъ, ще добые още повече силъ за да разбира сгодность-тъ му. Ието то е и съ доказателства-та на християнскъ-тъ религиѣ. Когато нѣкой стане доволенъ и способенъ да ся увѣри отъ много доказателства че е отъ Бога, ако желает да вѣлзе и отъ сърдце да ѣхъ пригарне и да ся постарает да нареди животъ-тъ си по неѣхъ, ще ся сподоби да види другы по голѣмы и по ясны доказателства които не можаше и ть начало да посеме въ себе си. И тѣй ще земе испълненіе-то на обѣщанія-та отъ Господа нашего. “Ако ище нѣкой да прави неговъ-тъ волю, позна ще за наученіе-то да ли е отъ Бога.” Юан. 7; 17.

И тѣй пригледай че това послѣдне-то е единъ видъ доказателство което всички християни трѣба да иматъ, както ще го иматъ споредъ колкото править опытуваніе-то да образувать себе си по Евангеліе-то. Мнозина чрѣзъ разны другы доказателства ся раководять да пригърнахъ Евангеліе-то, но веднѣжъ като го примать длъжни сѣ да ся надѣять за подтвърденіе на вѣрованіе-то си въ доказателство-то отъ това опытуваніе. Прѣдположи, напримѣръ, че бы поискаль нѣкой да даде на мнозина които страдаль отъ люты и опасны болести единъ цѣръ, за който имъ казуваше че ще исцѣри болестъ-тъ имъ и ще ги оздрави, наистинѣ природно и праведно щѣше да е да поискать отъ него нѣкакво свидѣтельство или друго доказателство, и да ся увѣрять за цѣръ-тъ прѣди да го опятахъ. Послѣ прѣдложи че всички убѣдени, — едни съ това а другы съ онова доказателство — опытахъ цѣръ-тъ, и гледахъ всякой

че постепенно ся съвземахъ, всички тогази щѣхъ да иматъ опытно доказателство което да потвърдива първи-тъ доказателства които имъ дадохъ понапрѣдъ.

Но тѣзи челоѡвци, ако сж были разумни безъ друго убѣдили сж ся за доброто дѣйствиє на цѣръ-ть, не защото е было непосредствено сладко на вкусъ-ть, или защото имъ е далъ внезапно силъ и гы е оздравилъ съ голѣмъ-тъ си силеностъ, но защото по степенно имъ е далъ здравіе-то имъ и гы е докаралъ до съвършено оздравѣваніе. Така трѣба и ний да помнимъ че християнско-то опытуваніе не състои въ стремителны увеличани или въ друго пѣкое внезапно и силно впечатлѣніе на чувства-та, но въ постояннъ, често и непрѣстатно улучшаване на сердце-то и на поведѣніе-то.

Ний не казвамы че ты или други християни не могатъ да опитатъ таквызъ внезапны впечатлѣнія, но че спометуватъ то въ пи амѣ-та на Новый Зѡвѣтъ християнско опытуваніе е, както по горъ ся каза, често улучшеніе на характера и трайно и постояннѡ обыкновеніе, което съдържа и друго вътрѣшно доказателство че сж писаны отъ разумны челоѡвцы.

Защото ако да сж были апостоли-гѣ прѣхласяжи енгусіеги, щѣхъ да чувствуватъ още и да учатъ и вѣрны-гѣ да очакватъ такожде внезапны и силны прѣхласиванія, и споменили быхъ како християнско опытуваніе пѣкое непосредствено и минутнѡ впечатлѣніе отъ този видъ.

Но туй което учатъ и вѣчно впечатлѣватъ въ насъ е това че "Христови-гѣ, распянахъ плѣтъ-гъ събъ страданія-та и пожеланія-та," и индійскій камъкъ чрѣзъ който гы опытува е наращеніе-то въ благодать-гъ и въ значіе-то, е траенъ и постоенъ успѣхъ въ това дѣло да принесе плодъ въ търпеніе. (Лук. 8; 15) защото, "търпѣніе-го казва апостоль Павелъ Рим. 5; 4), издѣйствиува опытъ; а опытъ-тъ на дежда; а надежда-та не посрамя; щѡ любовъ-та Божія ся излива въ сердца-та ни чрѣзъ Духа Святаго даденнаго намъ.

Една Госпожа попитана, защо ходи голко рано на церквѣ. "Защото," отговорила. "дѣлъ на вѣроисповѣданіе то ми е да не до-сладжамъ на вѣроисповѣданіе-то на други-тъ."

ПРОРИЦАЛИЩЕ-ТО ВЪ ДЕЛФІЙ ГРАДЪ.

По древни и по имениты Греческы прорицалища бѣхъ двѣ, едно въ Додонѣ, а друго въ Делфій: второ-то ся прочу по много отъ всички-тъ други, а за начало-то му ся говори че станѣло его какъ:

На южнѣ-гѣ странѣ на горѣ-гѣ Парнасъ има една окружностъ отъ върхове, която имаше на срѣдъ дълбокъ пещерѣ, изъ който възлизаше прѣзъ единъ много тѣсенъ отворъ пѣкаква пара, която произвождаше крѣпкы слѣдствія на онѣзи които погълцахъ отъ неѣжъ. Говори ся че това явленіе ся съгледало първо отъ единъ козарь, на когото козы-гѣ при устіе-то на пещерѣ-гѣ като пасялы, падналы въ прѣдѣсны пробавданія, и той како приближилъ да последне въ якъ-гѣ, станѣлъ и самъ како лудъ. Това нѣщо ся расчуло по окрѣностъ-гѣ, и жителѣ-гѣ неучени и суевѣрци, прикачили това чудо на пѣкой бѡгъ който сѣдѣлъ въ пещерѣ-гѣ. Начина да почитатъ мѣсто-го како за свято, и които искали да ся научатъ за пѣкаква бѣдѣщностъ, штыли на това мѣсто. Единъ погълцатъ отъ парѣ-гѣ, и каквото произносѣтъ съ уста додѣ ся намѣрвалъ въ произведемъ-гѣ лудостъ, то ся смѣтало за пророчество. Но понеже пророкуваніе-то на пророкъ-тъ было бѣдствено отъ парѣ-гѣ; защото отъ прѣвѣходно-то омаюваніе еди падали въ пещерѣ-гѣ и ся изгубяли, зато дѣшено было отъ жители-гѣ на окрѣностъ-гѣ, единъ само да погълца отъ парѣ-гѣ, и за безбѣдствіе нему да ся направи надъ трапъ-ть единъ покрывъ отъ лѣскы. Иначо избрали дѣвицѣ младѣ, но послѣ старѣ женѣ, която была наименована Прорицателка. Покрывъ-ть ся выкалъ Триногъ, защото ся утвърждавалъ на три позѣ. Слѣдъ врѣме, како ся прочуло повече прорицалище-то, съграденъ былъ храмъ, и опрѣдѣлили ся жреци; които движими отъ своѣ-гѣ си особнѣ полъжъ, защото отъ тогазы колкого дохождали да ся допытватъ трѣбвало да занесѣтъ и пары; управлявали работы-гѣ на прорицалище-то толко хыгро, щѡго набързомъ то придобило почестъ, како по малко погрѣшително отъ всички-гѣ прорицалища въ Гръціѣ.

Така безъ да знаѣтъ челоѡвци-гѣ причины-гѣ на естественны явленія стигагъ въ суевѣріе, и така повече сребролю-

биви-ть неже боголюбиви-ть за своі-тѣ си особія ползѣ измають мнозина, не ся сумнявать по нѣкогы да правять за се, бро и злато, и ужасны жестокости, к: то въ речено-то обстоятелство: зашто ся говори, че прорицателкы-тѣ, които бывалы накарваны да погьнахъ парж, падалы въ истины пробажданія, производимы или само отъ парж-тѣ, или само отъ нѣкоіхъ хытрость на настоятели-тѣ и умиралы много пати отгорѣ на самый-тѣ Триногъ; а прорицанія-та които сж ея давалы въ Делфій не сж были друго освѣнь слокове, които тѣ злощастны произносялы съ уста въ бореніе-то съсь смърть-тѣ, жреци-тѣ гы събиралы и гы нарежда-лы по щѣніе-то си.

ПУСТЫННИКЪ И ВИДѢНЕ

Единъ *илбоженъ*, въ първы-тѣ вѣкове на Христіанство-то, избралъ една пещеръ въ горній Египетъ за живѣлище на себе си, дѣто особна-та му работа была да ся моли Богу сутринъ, на пладне и вечеръ, да яде отъ хурмы-тѣ на нѣкои дървя близу при него, и да пие водъ отъ Ниль. Доволно врѣме прѣмилъ тѣй; по на послѣдкъ, му дотегилъ животъ-тѣ пустынский и началъ да ся моли по усърдно.

Единъ день, слѣдъ свършваніе-то на тѣзи длѣжн-сть, падилъ въ дълбокъ сънь, и видѣлъ въ сънь-тѣ си одного ангела, кой-то му заповѣдалъ да стане и да отсѣче едно отъ ближни-тѣ дървя и да направя важе отъ жилы-тѣ на дърво-го; а подиръ свършваніе-то на важе-то, ангель-тѣ ималъ да му ся яви пакъ. Пустынникъ-тѣ ся събудилъ, и тутакси ся турчиль: а да послуша сновидѣніе-то.

Много дни забываялъ отъ мѣсто на мѣсто да трѣси топоръ: а въ врѣме-то на патуваніе-то усѣщаль ся по благополученъ отъ колкото по напрѣдъ. Молитвы-тѣ му были тогазы кракы и малко, но несумиѣнно по благопріятны и усърдны.

Како ся върчиль отъ търсеніе-то на топоръ, отсѣкалъ дърво-го, и съ много трудъ и прилѣжаніе приготвилъ жилы-тѣ за направъ-тѣ на важе-то: а послѣ отъ ка-тадневно упражненіе на доволны седмицы, свършилъ зарѣчано-то.

Ангель-тѣ ся явилъ пакъ онъжъ и щъ на

пустынникъ-тѣ, както ся общалъ, и говорилъ му тѣй: “Сега не ти е тежкъ животъ-тѣ за то си благополученъ. Знай отъ сега, че человекъ ся е родилъ за работъ; длѣжностъ негова е и молитва-та; едно-то както и друго-то сж сжществителны за благополучіе-то му. Стани утрѣ, земи важе-то, опаша ся съ него, и излѣзь въ свѣтъ-тѣ; отъ сега да помнишь щоиска Богъ отъ человекъ, който иска да е благополученъ на земь-тѣ.

ЗАРАДИ ХРАНѢ-ТѢ НА ДРЕВНИ-ТѢ.

Явно е отъ книгъ-тѣ на Бытіе-то, че земны-тѣ произведенія съставяхъ най древнѣ-тѣ хранѣ на человекъ; зашто Богъ направи да прозябне отъ земь-тѣ всяко дръво благопріятно на видъ, и добро на вкусъ; а много е вѣроятно че прѣди потопъ-тѣ ядѣхъ человекы-тѣ само плодове-тѣ на садове-тѣ. Първо дозволеніе на месояденіе ся даде на Ное и на сынове-тѣ му тутакси вслѣдъ потопъ-тѣ: и под рѣ врѣме ся научихъ да готвятъ месо-то на разны ястія, каквото варено, печено, прѣжено и прч.

Говеда, овцы и свиніе бѣхъ по главна-та храна и на отцначалници-тѣ на людѣй и на древни-тѣ войскари на Грецій. Когато искахъ да покажеть особно едно почитаніе на нѣкой гостъ, закалахъ отъ най крѣхкы-тѣ и най добры-тѣ си животны. Така Авраамъ, като приехъ три-тѣ ангели поканваніе-то му, завтече ся при говеда-та, и зѣ теле крѣхко и добро, и даде го на слугъ-тѣ, и той ся постара да го сготви. И когато ся врънхъ блудный-тѣ, но покаянный-тѣ сынъ, благомысленный-тѣ и жалостивый-тѣ нѣговъ баща заповѣда на слугы-тѣ си да докарать тѣсто-то теле и да го заколжът.

Достозамѣчательно е, колко списанія-та на внѣшни-тѣ писатели разяснявать Богодухновенны-тѣ Писанія. Юнаци-тѣ Омерови гощавать ся помежду си съсь самъ-тѣ онъжъ хранѣ която ся напomnia на младоженский-тѣ пиръ, Матѣя 22; 4.

Когато ся насытихъ отъ небеснъ-тѣ маннъ скытающи-тѣ ся въ пустынѣ-тѣ Еврее, и начихъ да ся оплакватъ че станѣ несладка, пожелахъ прастъ-тѣ, чесьнѣ-тѣ и лукъ-тѣ на Египетъ: отъ дѣто мо-

же да разумѣе челоуѣкъ, че тѣ съставяхъ на старинѣ, както и помежду ны днесъ, изрядны видове на хранѣжъ.

Хлѣбъ-тѣ ся смѣташе, на старинѣ, здравственъ и хранителенъ, и май по всички-тѣ мѣста състави отъ ветхо врѣме по главнѣ-тѣ часть на челоуѣческѣ-тѣ хранѣжъ. Писанія-та често говорятъ за хлѣбомѣсеніе: “И завтече ся скоро Авраамъ въ шатеръ-тѣ при Саррѣ, и рече, Земи брѣже три мѣры чисто брашно, омѣси питы, и опечи гы въ жаравѣ-тѣ.” Отъ тѣзи рѣчи може да заключи нѣкой, че домакыня-та печене хлѣбове-тѣ си. А кога ся състави хъ народны фурны, не е извѣстно, за туй разногласягъ учени-тѣ. А хлѣбъ тѣ мѣсяхъ не само отъ жито, но и отъ ечимыкъ: святий Юаннъ говори (6; 9). че Господь нашъ и благословени-тѣ му Апостоли нѣмаха освѣнъ петь ечимены хлѣба, и двѣ рыбы, съ които да нахранятъ петь тысящы челоуѣцы. Рѣчь-та сырение, и много рѣченія които показватъ разны хытрости на готвеніе, срѣцать ся често въ Писанія-та.

Не трѣба да забравимъ тука страннолюбіе-то на родопачалници-тѣ за което Свято-то Писаніе ни историсва разны примѣры. Колко красенъ образъ на чисты-тѣ нравы на древность-тѣ прѣдставя намъ осминадесета-та глава на Бытіе-то! “И Авраамъ дигна очы та видѣ: и ето трима мжжіе стояхъ при него; и щомъ гы видѣ, завтече ся отъ врата та на шатеръ-тѣ да гы посрѣщне, и поклони имъ ся до земѣ-тѣ.” И като имъ приготоуи съсь все сѣрдце приличенъ обѣдъ, “застаунахъ при тѣхъ подъ дърво-то, и тѣ ядохъ.”

Редкостъ-та на страннопримници-тѣ (ханове-тѣ) по страны-тѣ на Истокъ правяше на старинѣ, а прави още и днесъ по нуждно страннолюбіе-то тамъ неже въ Е-

вропѣ, дѣто ся намѣрватъ на всякъдѣ такы-ва народны обиталища. “Странный-тѣ, говори Ювъ, не кондисваше на пѣтъ-тѣ, но отваряхъ врата-та си на пѣтника.” Индйци-тѣ странноприматъ и самы-тѣ си врагове, и говорятъ, “дърво-то распростирисѣнѣжъ-тѣ сии надъ самый-тѣ дървоуѣчець.”

БОГЪ Е САМЫЙ-ТѢ ИЗВОРЪ НА ДОБРО-ТО.

Самъ богъ отецъ на видѣло-то, отъ когото слѣзва всякой добръ и съвършенъ даръ, причинява разницѣ-тѣ между едно създание и друго. Само съ негоуятъ прѣмудрость ставатъ мудры, съ силѣ-тѣ му силны и съ добринѣ тѣ му добры. И както не ся сумняваны че слънцето причинява собственыи му образъ, който гледамы въ огледало-то, така имамы и повече причины да повѣрваны че отъ Бога ся причинява всяко добро и на небе-то и на земѣ-тѣ. А когато негоуы-тѣ създания го познаватъ и само нему отдаватъ всички добрины що иматъ, тогазъ спорѣдъ думы-тѣ на писаніе-то, даватъ плодъ не на себе си но въ славу Божию.

Богъ е изворъ-тѣ на всяко изящно и достохвално нѣщо прѣдъ мудры-тѣ на свѣтъ-тѣ. Нему и ангелы и челоуѣцы сѣ длѣжны за силы-тѣ и дѣйствіята си. Разумѣтъ память-та, мудростъта, смысленостъта, остроуміето, и въображеніето всички тѣзи сѣ само негоуы дарованія. политикъ-тѣ, математикъ-тѣ, звѣздоброецъ-тѣ, живописецъ-тѣ, ваятель-тѣ всички изобщо отъ него сѣ станѣли и отъ него сѣ ся научили и наставили. Съ негоуо-то съдѣйствіе сѣ зели край най голѣмы-тѣ прѣдпріятія, свѣтлы-тѣ побѣды и най досто чудныи дѣла отъ колкото е нѣкога си видѣлъ свѣтъ-тѣ.

И когато ся чудимъ толкозь съ Божи-тѣ дарованія на челоуѣцы-тѣ, то колко повече трѣба да ся чудимъ на самый-тѣ податель?

Когато ся чудимъ на слѣдствія-та, на прѣдпріятія та и на дѣла-та челоуѣчески, не смы ли длѣжны още повече да ся чудимъ на оногозь който е далъ силѣ на челоуѣцы-тѣ да гы правятъ?

Ще ся благодаримъ ли да ся застоимъ само прѣдъ поточкытѣ безъ да поднесемъ принадлежаше-то си удивленіе и на изворъ-тѣ?

Но това бы было най голѣмо безуміе!

ПИСМА ЗА МАЙКЫ.

ПИСМО 22.

Религиозно и нравствено поучение.

Възлюбленная ми сестро!

Въ прѣд идущее-то си писмо споменахъ въ кратко, колко голѣма длѣжность ся възлага на майкѣ-тъ да ся грижи за образование-то на умственны-тъ силы на чада-та си. Но по голѣмъ длѣжность имамы, сестро, да ся грижимъ прѣди всичко за религиозно-то и нравствено-то имъ поучение, защото знаешъ най добръ че на майкѣ-тъ именно е прѣдадено да образува сърдце-то на чадо-то си. Но ако мѣтнемъ погледъ на повечето чело-вѣцы, виждамы че изобщо въ възпитаніе-то на дѣца та ся прѣнебрегва религиозно-то поучение.

Малцина сѣ тѣзи които ся грижатъ да впечататъ благочестивы начала и обычаи въ сърдце-то имъ, когато всички почти-искагъ да видятъ чада-та си честити, богаты и блистающы въ общество-то. За оплакваніе нѣщо! Приготвятъ гы да ся минуватъ добръ въ настоящій животъ, а оставятъ гы неприготовлены за жилища-та на вѣчностъ-тъ. Родители-тъ сѣ длѣжны да сматрятъ като най важень прѣдметъ религиозно-то поучение на чада-та си, да желятъ прѣди всичко да виждатъ въ сърдца-та имъ страхъ Божій, и да гы гледатъ повече благочестивы, а не богаты и учены и знамениты на свѣтъ-тъ; и въ това, разумѣва ся, не ще сполучатъ, ако сѣ истый си примѣръ не гы побуждаватъ въ сѣщо-то врѣме, както гы рѣководятъ сѣ поученія-та си.

Религія-та е основа на вси-тъ добродѣтели, понеже ся касае до чувства-та и дѣйствія-та на умъ-тъ, и до дѣянія-та на живота, и слѣдовательно не ся състои въ това, дѣто да научимъ просто само и да познаваме наши-тъ длѣжности къмъ Бога и къмъ чело-вѣцы-тъ, но и въ това още, дѣто да управлямы право вси-тъ си размышленія, думы и дѣла.

И тѣй нека пригледамы въ настоящее-то писмо това което е отъ всичко най нужно, сирѣчь, кои сѣ най добры-тъ срѣдства да впечатамы религиозны впечатлѣнія въ чада-та си, и какъ можемъ да сѣди-

нимъ религиозны-тъ *начала* сѣ религиозно-то знаеніе. Не трѣба да чакамы да научатъ чада-та ни първо четеніе, а че тогазь да наченемъ да водимъ малкы-тъ имъ сърдца къмъ изворъ-тъ на живота и на благополучіе-то, но отъ младый-тъ имъ възрастъ, нека ся стараемъ да впечатывамы въ умъ-тъ имъ идеѣ-тъ че живѣятъ подъ покровительство-то на единъ невидимъ Създатель, мудръ и благосклоненъ Отець, който гы е създалъ, и гы пазы, и на когото ще бѣждатъ за всякога любезны дѣца, ако ся научатъ да го обычатъ и да му ся покоряватъ.

Нека ся стараемъ още и да имъ помагамы да изброяватъ благодарнія-та, които получаватъ отъ него, и да гы наставямы да разбирагъ до колко тѣзи благодарнія сѣ съобразны съ нужды-тъ и силы-тъ ны.

И а да управлямы умъ-тъ на чада-та си, нѣй имамы само видѣлинь-тъ на природѣ-тъ, но имамы и Слово-то Божіе, к ето ни е далъ той, Богъ като водитель и наставникъ на този свѣтъ. Отъ тѣзи священнъ книгѣ, сестро, нека научи дѣте-то ти че има Богъ, който е създалъ и насъ и всичко, че има Богъ, който ны гледа всякога и дѣня и ноця, че той е святъ и мрази грѣхъ-тъ, и не търпи беззаконіе-то; че всички чело-вѣцы сѣгрѣшаватъ противу того Бога, и всички трѣбваше да ся осѣдятъ; но че отъ голѣмо-то си благоутробіе, проводи Сына своего единороднаго, който умрѣ на кръсть-тъ за насъ, и пріе наказаніе-то за грѣхове-тъ на свѣтъ-тъ, и дари ни даръ-тъ на Св. Духа, чрѣзь когото наши-тъ природно развращены сърдца трѣбва да ся прѣобърнѣтъ за да станемъ готовы за небесно-то царство. А за да впечатамы по дълбоко въ умъ-тъ имъ тѣзи истинны, трѣбва да гы учимъ да ся молятъ. И нека захванатъ отъ най просты-тъ молитвы, които трѣбва да ся обучаватъ да гы изговарятъ сѣ голѣмо благоговѣніе и уваженіе, и тѣй постепенно да навикнуватъ да изражаватъ къмъ небеснаго си Отца смиренны-тъ си нужды, благодаренія и скърби.

Дѣца-та трѣба и кога ставатъ отъ сънь и кога лягатъ, да възвышаватъ сърдца-та си къмъ оногова, въ когото “живѣемъ и движимъ ся и смы.” Многожди оставямы дѣца-та да казуватъ молбы-тъ си сѣ невниманіе и безъ уваженіе, само по обы-

чаю, когато трѣбаше да ся стараемъ да ги докарамы въ едно смиренно и спокойно състояние на умъ-тъ, прѣди да идеть да ся млятъ. А за да разбиратъ дѣца-та и молѣж-тъ каква е, можемъ да ги питамы кога сж гладны, или жедны или наскърбены или въ прѣмеждіе какъ бы искали отъ земны-тъ си родители да имъ помогнатъ, и да имъ напомнимы че съсь истото усърдіе трѣба да искатъ отъ небеснаго си Отца да прости съгрѣшенія-та имъ, и да ги избави отъ лукавий-тъ, и да имъ даде своіж-тъ благодатъ. И въ никое друго врѣме вліяніе-то на майкж-тъ кѣкто за това, не е по чувствуемо отъ колкою когато чада-та ѣще идѣтъ да си легнатъ. И въ тойзи часъ най вече ся усѣща нуждо и присѣтствіе-то му, понеже дѣца-та прѣстануватъ вече отъ дневны-тъ си занятія и залгванія, може по лесно да успокои духъ-тъ имъ, да направи по-нѣжны чувства-та имъ, и да ввечата по добръ религиозны-тъ имъ должности.

Сажо така трѣба да всаждѣмы въ умъ-тъ на дѣца-та си принадлежно-то почитаніе и къмъ Господній-тъ день, Недѣляж-тъ. Нека ся грѣжимъ, и словомъ и съ примѣръ-тъ си, да прѣстанваме отъ свѣтовны дѣла и отъ свѣтовны разговоры, които сж възбранены отъ святость-тъ на день-тъ, и още нека внимаемъ, щото и книги-тъ които ще прочитатъ, да бѣдѣтъ сгодны като за тозь день. Нека ги учимъ че тойзи день е врѣме за да приносимъ славословіе Богу, и да ся учимъ на должности-тъ си, врѣме за молитвж и за прѣговараніе на божественны и небесны нѣща, а не за глупавы залгванія, за суетны разговоры и събирания, и за расхѣдки които ставатъ за суетно посочваніе и развлѣченіе. При друго-то трѣба още да изыскуваме отъ дѣца-та да ся обхождатъ благочинно въ церкви-тъ, и да слушатъ съ вниманіе божественно-то послѣдованіе, и отъ младый си възрастъ още да научаватъ да сматратъ Божій-тъ домъ като врата небесны, дѣто могатъ да научатъ пѣть-тъ на вѣчный животъ. Исусъ Христосъ не остави въ прѣзрѣніе дѣца-та, и когато ученици-тъ му погадихж тѣзи коиго ги привождахъ при него за да ги благослови, той рече: "Оставѣте дѣца-та и не ги въспирайте, защото на таковы-тъ е царство-то небесно". И на майкы-тъ

най вече принадлежи да смислятъ често това, и да пытатъ себе си: "Заведохъ ли дѣца-та си при Исуса съ топлиж-тъ си молитвж, когато го изыкуваше длѣжность-та ми? Посвятихъ ли ги Богу прѣди да ся рѣдѣтъ, както нѣкога си Анна Самуила, и като ся грѣжж за нужды-тъ на тѣло-то имъ, погрѣжихъ ли ся и за нужды-тъ на душж-тъ имъ? И въ разговоры-тъ си не ся ли докарвамъ къмъ тѣхъ които Исусъ дойде да спасе, друго-яче а не както быхъ ся докарвала ако да бѣше той присѣтствующъ? И мога ли нѣкога да забравѣхъ че той всякога гледа нетърпѣніе-то ми и лоши-тъ думы които употрѣблямъ и въ най малкы-тъ обстоятелства? Когато имъ описувамъ кротость-тъ Христовъ, прѣпорѣчвамъ ли имъ и съ примѣръ-си тѣзи полезны нравствены черты?"

И така като испыгватъ майкы-тъ самы себе си нека ся стараѣтъ да правягъ всичко що могатъ, като помнятъ съврѣменно че само Духъ Божій може дѣйствително да побѣди сѣрдца-та на чада-та ни и да ги прѣоборне на добро-то. Така е, сестро, трѣба ный да правимъ длѣжностъ-жъ си въ всичко-то ѣе пространство и да оставямы на божій промыслъ слѣдствіе-то, и ако испълнямы вѣрно и смиренно длѣжности-тъ си, непрѣмѣнно нѣма да изгубимъ плодове-тъ си и тука и въ бѣдуще-то блаженство.

Бѣди ми здрава

Сестра ти Иринка

Пазѣй добры начала, и тѣ ще тя пазятъ.

Кротость-та е майка на удоволствіе-то.

Колко и да загуби человекъ, не врѣди, ако спечали душж-тъ си; но ако загуби душж-тъ си, колко и да спечали, не ползува.

Христосъ умрѣ за грѣхъ-тъ, за да умремъ ный къмъ грѣхъ-тъ, и да живѣемъ въ правдѣ.

Христосъ умрѣ да умрѣтъ грѣхове-тъ ны, а души-тъ ни да живѣхътъ.

Чрѣзъ страданія можемъ по нѣкога да отбѣгнемъ отъ грѣхъ-тъ; но не е възможно чрѣзъ грѣхъ да отбѣгнемъ отъ страданія-та.

Прочитами въ Гръцкый-тъ Цареградскый листъ *Неологосъ*.

Слѣдствие на това което ся вършили Протестанти-тъ по вѣщкый свѣтъ врѣзъ поелдни-тъ шестдесетъ години.

Свято-то Писаніе ся е прѣвело на повече отъ 100 языка; 100 хыл. души ся обрѣхли къмъ християнство-то въ Новѣ Зеландіѣ, 100 хыл. въ Бирманъ и Пегу, 112 хыл. въ Индіѣ 500 или 600 хыл. въ Месопотаміѣ, (*) 250 хыл. въ Африкѣ, 40 хыл. въ Америкѣ между туземцы-тъ, 250 хыл. въ острова тѣ на Тихый океанъ, и 200 - 300 хыл. черни въ западны Индіи — Всичко около милионъ и половина души, които щѣхъ да бѣдѣтъ още въ шракъ-тъ на суевѣріе-то и на идолоелуженіе-то ако да ся не пратяхъ до тѣхъ и ся не трудяхъ за обращеніе-то имъ 1600 священнопроповѣдници и 16 хыляды помощници мѣстни обрѣхати чрѣзъ проповѣдъ-тъ и приготвени отъ тѣхъ за проповѣдъ-тъ на Евангеліе-то.

ХУБАВЪ ОТГОВОРЪ.

Единъ благочестивъ старецъ отиване къмъ черквѣ и държеше въ ражъ-тъ си едно Евангеліе, въ което четеше. Като го срѣщя единъ пріятель и му рече "Добро утро Г. — какво правишь?" Отговори: "Четѣ завѣщаніе-то на Бачъ си."

"И какво ти е оставилъ?" пыташе пріятель-тъ.

"Стократно сега на това врѣме," отговори старецъ-тъ, "и въ идущій вѣкъ животъ вѣченъ."

Имай грѣхъ-тъ да събирашь всякы-тъ шуливы и бутѣлы или угнили овощія както тѣзи що сѣ по дървя-та тѣи и тѣзи, които сѣ окапали на земѣ-тъ, и да ги хвърляшь на странѣ. Защо-то ако ги оставяшь, червеи тѣ които сѣ въ тѣхъ, и които сѣ ги развалили, ще излѣзатъ и ще ся пѣквѣтъ въ земѣ-тъ, отъ дѣто до години-тъ ще излѣзатъ много повече и ще направятъ много по голѣмъ повреждъ.

*) Ако това число не е типографическа погрѣшка то трѣба да сѣ погрѣшени свѣдѣніята отъ които почтенны-тъ редакторы на *Неологосъ* сѣ почерпали тѣзи исчисления. защото споредъ наши-тъ свѣдѣнія въ тѣзи странѣ число-то на обращенны-тъ не надминува десеть-тъ хыляды.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ПОДРАЖАНІЕ НА 19-ЫЙ ПСАЛОМЪ.

1

Твоѣ-тъ слава небеса
Показватъ ясно, Господи;
Тебѣ хвалятъ слънце и луна,
И вси-тъ хубавы звѣзды.

2

День слово казува на день,
И ноцъ на ноцъ, и тѣхный гласъ
Въ уши-тъ ни е впечатленъ,
Той намъ показва нашъ-тъ Спасъ.

3

По ясно още, Господи,
Въ твое-то откровеніе
Твоѣ-тъ слава видимъ ный
И наше-то спасеніе.

4

Дѣла-та ти, безъ да ся спрятъ,
Изричатъ всякъдѣ хвалъ;
Тѣи тича около свѣтъ-тъ
Твоя-та славна истина.

5

И нѣма слово-то твое
Въ теченіе-то си да стои
Долъ съ благословеніе
Вси-тъ народи поспѣти.

6

Источниче на благодать,
Слънце на правдѣ, о Христе,
Законъ-тъ твой е правъ и свѣтъ;
Бѣди намъ просвѣщеніе.

7

Отъ устны-тъ ни всяка рѣчь
Сърдечны-тъ ни мысли всѣ
Угодны нека сѣ прѣдъ тебѣ,
О крѣпкый Боже, Господи.

ОТГОВОРИ НА ПЫТАНИЯ-ТА ВЪ 8-ЫЙ И 9-ЫЙ БРОЕВЕ.

- 40 Іоан. 3; 22. 4; 1.
41 „ 4; 2.
42 Мат. 3; 11.
43 Дѣян. 19; 3, 5.
44 Бытіе гл. 5.
45 Лук. 3; 23-38.
46 Быт. 5; 27.
47 „ 23; 1.

Притежатель на вѣстника и на печатницѣ-тъ
А. Минасіанъ, у Джамлѣ-ханъ.